

УДК 347.78(477)

DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2026-3\(228\)-130-134](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2026-3(228)-130-134)

ПАСЕНКО ІНГА МИХАЙЛІВНА,

кандидатка педагогічних наук, завідувачка відділу наукової роботи та редакційно-видавничої діяльності, доцентка кафедри гуманітарних дисциплін, Київська муніципальна академія естрадного та циркового мистецтва, м. Київ, Україна

Inga Pasenko,

Candidate of Pedagogical Sciences, Head of the Department of Research and Editorial and Publishing Activities, Associate Professor at the Department of Humanities, Kyiv Municipal Academy of Circus and Performing Arts, Kyiv, Ukraine

E-mail: i.pasenko@kmaestm.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0005-9570-2893>

АВТОРСЬКЕ ПРАВО В СИСТЕМІ ЗАХИСТУ ТВОРЧИХ РЕЗУЛЬТАТІВ У СФЕРІ ПЕРФОРМАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

A Здійснено комплексний аналіз правових механізмів охорони та захисту творчих результатів у сфері перформативного мистецтва, що охоплює театральні постановки, хореографічні твори, циркові жанри, перформанс-арт, музично-сценічні дії та інші форми живої мистецької дії. Перформативне мистецтво вирізняється синтетичною природою творчого результату, який поєднує авторську концепцію, виконавський внесок, режисерську інтерпретацію та колективну форму створення, що зумовлює специфічні правові виклики у сфері авторського та суміжних прав.

Проаналізовано національну нормативно-правову базу України у сфері авторського права і суміжних прав, положення Цивільного кодексу України, а також міжнародні правові стандарти, закріплені в Бернській конвенції, Договорі ВОІВ про авторське право, Римській конвенції та актах Європейського Союзу. Особливу увагу приділено проблематиці співавторства, розподілу прав між учасниками творчого процесу, правовому статусу виконавців і ролі організацій колективного управління.

Розкрито вплив цифровізації на правове регулювання перформативних мистецтв, зокрема у контексті онлайн-трансляцій, відеофіксації постановок, використання цифрового контенту та штучного інтелекту. Обґрунтовано необхідність формування правової культури митців і здобувачів мистецької освіти як передумови ефективного захисту творчих результатів.

Ключові слова: авторське право; інтелектуальна власність; перформативне мистецтво; сценічні твори; хореографія; театральна постановка; виконання; суміжні права; співавторство; цифровізація мистецтва

COPYRIGHT AS A MECHANISM FOR PROTECTING CREATIVE OUTPUTS IN THE PERFORMING ARTS SECTOR

S The article provides a comprehensive analysis of legal mechanisms for protecting and safeguarding creative outputs in the field of performative arts, including theatrical productions, choreography, circus genres, performance art, and musical and stage performances. The performing arts are characterized by the synthetic nature of its creative outcomes, combining the author's concept, performers' contributions, the directorial interpretation, and collective creativity, which together generates specific legal challenges in the field of copyright and related rights.

The study examines the national legal framework of Ukraine governing copyright and related rights, specifically the provisions of the Civil Code of Ukraine, as well as international legal standards established by the Berne Convention, the WIPO Copyright Treaty, the Rome Convention, and European Union regulations. Particular attention is paid to issues of co-authorship, distribution of rights among participants in the creative process, the legal status of performers, and the role of collective management organizations.

The impact of digitalization on the legal regulation of performing arts is analyzed, including online streaming, the video recording of performances, the use of digital content, and the integration of artificial intelligence. The importance of developing legal awareness among artists and students at the arts education institutions is emphasized as a prerequisite for the effective protection of creative outputs.

Keywords: copyright; intellectual property; performative arts; stage works; choreography; theatrical production; performance; related rights; co-authorship; digitalization of art

Постановка проблеми. Перформативне мистецтво, сценічного твору взаємодіють драматург, постановник, що охоплює театральні постановки, хореографічні твори, хореограф, композитор, сценограф, звукорежисер, технічні циркові номери, перформанс-арт та інші форми живої фахівці та виконавці, що формує колективний характер мистецької дії, характеризується складною, багатшаровою творчості й зумовлює складність юридичного визначення природою творчого результату. У процесі створення авторства та обсягу прав кожного учасника [7; 10].

Попри суттєву значущість перформативних мистецтв у сучасній культурній індустрії, рівень правової захищеності творчих результатів у цій сфері залишається недостатнім. На практиці фіксуються численні випадки несанкціонованого використання сценічних рішень, хореографічних фрагментів, відеозаписів виконань, музичного супроводу, а також порушення прав виконавців у цифровому середовищі [6; 11]. Особливі труднощі виникають із правовим регулюванням постановок, які не завжди мають належне документальне оформлення, та з визначенням правового статусу хореографічних і режисерських творів, що часто існують переважно у формі живого виконання [7; 8].

Додаткові виклики створює цифровізація культурної сфери: поширення онлайн-трансляцій, відеофіксації вистав, стримінгових сервісів і соціальних мереж, що значно розширює коло можливих порушень авторського права та суміжних прав [5; 11]. Наявна нормативно-правова база недостатньо враховує специфіку перформативного мистецтва, а правозастосовна практика часто є фрагментарною та неоднозначною [4].

Отже, виникає потреба у комплексному дослідженні місця авторського права в системі захисту творчих результатів у сфері перформативних мистецтв, уточненні предмета правової охорони, аналізі проблем співавторства та механізмів забезпечення прав виконавців, а також у визначенні шляхів удосконалення нормативно-правового регулювання з урахуванням сучасних культурних і технологічних трансформацій [1; 5; 7].

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Проблема права правового регулювання інтелектуальної власності, зокрема авторського права та суміжних прав, посідає вагомий місце в сучасній українській і зарубіжній юридичній науці.

У працях вітчизняних дослідників розглядаються загальнотеоретичні засади права інтелектуальної власності, правовий статус суб'єктів авторського права, особливості договірних відносин у сфері використання об'єктів інтелектуальної власності, механізми цивільно-правового, адміністративно-правового та кримінально-правового захисту прав інтелектуальної власності [6; 9]. Наприклад, Н. Білик розглядає захист авторського права у процесі видання електронного наукового фахового журналу [2], а також інформаційно-цільову співпрацю педагогічного видання з публічними бібліотеками [3].

Значний внесок у розроблення цих питань зроблено вітчизняними науковцями, які аналізують структуру майнових і немайнових прав автора, проблематику охороноздатності результатів творчої діяльності, питання колективного управління майновими правами, а також особливості правового регулювання у сфері креативних індустрій [4; 11].

Однак більшість наукових досліджень зосереджується переважно на літературних, музичних, аудіовізуальних творах, комп'ютерних програмах та об'єктах промислової власності, тоді як специфіка перформативного мистецтва розглядається фрагментарно. Окремі автори торкаються проблем правового режиму хореографічних творів, режисерських постановок, сценографії, виконавської діяльності, однак питання комплексної взаємодії авторського права і суміжних

прав у контексті сценічного та перформативного мистецтва висвітлені недостатньо [6; 8; 9]. Нерозробленими залишаються й аспекти юридичного оформлення колективної творчості, співавторства у постановочній діяльності, а також практичні моделі розподілу прав між постановником, хореографом, виконавцями, продюсерами та іншими учасниками творчого процесу [7; 11].

У зарубіжній доктрині активніше досліджуються проблеми правового статусу виконавців, охорони сценічних творів, особливостей фіксації перформансів, а також впливу цифрових технологій на режими використання творчих результатів [1; 5]. Увага приділяється питанням правового регулювання запису та трансляції живих виконань, ліцензування використання сценічних постановок на стримінгових платформах, захисту прав виконавців у мережі Інтернет, перегляду традиційних підходів до територіальності та строків охорони в умовах глобалізації культурного простору [там само].

Однак, навіть у межах цих досліджень, перформативне мистецтво здебільшого розглядається в контексті театру, опери чи балету, тоді як сучасні форми перформансу, міждисциплінарні та мультимедійні практики, циркове та естрадне мистецтво залишаються на периферії наукової уваги.

Окрему групу становлять роботи, присвячені цифровізації культурної сфери та правовим наслідкам використання новітніх технологій, включно зі стримінговими сервісами, соціальними мережами, віртуальними й доповненими середовищами, застосуванням штучного інтелекту у творчому процесі [4; 11]. У цих дослідженнях наголошується на потребі оновлення правових підходів до визначення об'єктів охорони, розширення поняття форми вираження твору, переосмислення механізмів колективного управління правами, а також удосконалення судової та адміністративної практики захисту прав у цифровому середовищі [там само]. Водночас питання, як саме ці тенденції впливають на сферу перформативного мистецтва, досліджуються не системно.

Отже, аналіз попередніх досліджень і публікацій дає підстави стверджувати, що, попри наявність значної кількості праць, присвячених загальним питанням авторського права та інтелектуальної власності, комплексне дослідження авторського права в контексті захисту творчих результатів саме у сфері перформативного мистецтва залишається недостатньо розробленим [там само]. Недостатня увага приділяється взаємодії авторських і суміжних прав у перформативних практиках, особливостям колективної творчості, викликам цифровізації та виробленню прикладних рекомендацій для митців, закладів мистецької освіти та культурних інституцій [6; 7; 11]. Це зумовлює актуальність обраної тематики та необхідність подальшого наукового аналізу.

Метою дослідження є комплексний аналіз правових механізмів охорони та захисту творчих результатів у сфері перформативного мистецтва, зокрема виявлення особливостей застосування норм авторського права і суміжних прав щодо сценічних творів, постановок, хореографічних композицій і живих виконань.

Для досягнення поставленої мети дослідження спрямовано на:

- визначення специфіки об'єктів авторського права у перформативному мистецтві;
- з'ясування юридичного статусу постановника, хореографа, виконавця та інших учасників творчого процесу;
- виявлення проблем співавторства та розподілу прав на сценічний твір;
- аналіз правових ризиків і типових порушень у театральній, хореографічній і перформативній практиці;
- оцінення ролі цифрових технологій у зміні характеру використання та охорони творчих результатів;
- обґрунтування напрямів удосконалення правового регулювання у сфері перформативних мистецтв з урахуванням міжнародних стандартів та європейських практик.

Правова обізнаність як базова компетенція митця

Інтелектуальна власність є фундаментальною категорією у сфері мистецтва, оскільки кожен витвір – це, передусім, результат інтелектуальної діяльності. Мистецькі заклади вищої освіти мають забезпечити здобувачам базові знання з авторського права, суміжних прав, патентування, ліцензування та захисту прав. Це включає ознайомлення з національним законодавством, міжнародними конвенціями, а також аналіз актуальних кейсів і судової практики [3]. Формування цих знань дозволяє здобувачам вищої освіти усвідомити цінність своєї творчої праці та шляхи її правового захисту.

Інтелектуальна власність (ІВ) – це юридична концепція, яка охоплює права на результати інтелектуальної, творчої діяльності людини. Вона охоплює твори літератури, мистецтва, музики, архітектури, дизайну, а також винаходи, корисні моделі, знаки для товарів і послуг тощо [7; 10].

Викладення основного матеріалу. Правове регулювання інтелектуальної власності у сфері перформативного мистецтва зумовлене специфікою творчих процесів, форм вираження та способів використання творчих результатів. Перформативні види мистецтва – театр, хореографія, цирк, перформанс-арт, сценічні шоу – характеризуються тим, що творча концепція реалізується у процесі живого виконання, а кінцевий результат часто має колективний характер та існує в динамічній, змінюваній формі. Це суттєво ускладнює визначення об'єктів авторського права, розмежування внесків конкретних творців і належний юридичний захист їх творчих прав.

1. Авторське право як базовий механізм захисту творчих результатів

Згідно зі ст. 433 Цивільного кодексу України (ЦКУ) об'єктами авторського права є твори науки, літератури та мистецтва, незалежно від способу їх вираження [10]. До перформативного мистецтва можуть належати драматичні твори, хореографічні композиції, пантоміма, режисерські постановки, сценографічні рішення тощо [7]. Хореографічний або драматичний твір підлягає правовій охороні, якщо має оригінальну форму вираження, яка може бути зафіксована у письмовому описі, відеозаписі чи нотній партитурі [там само].

Доктрина авторського права наголошує, що творчий

результат, який не має зафіксованої форми (наприклад, імпровізаційний перформанс), може бути об'єктом охорони лише у разі можливості доведення факту його створення та авторства [1; 11]. У контексті театру та танцю складність полягає в тому, що режисерське чи хореографічне рішення часто передається вербально, невербально або через процес репетицій, що ускладнює доказову базу в разі спору [6].

2. Специфіка колективного авторства в перформативному мистецтві

Сценічний твір у більшості випадків створюється колективом авторів: драматургом, постановником, хореографом, композитором, сценографом та іншими учасниками творчого процесу. Відповідно до ст. 437 ЦКУ співавторство виникає за умови нероздільного внеску кожного автора у спільний результат [10].

У театральній і хореографічній практиці виникає низка дискусійних питань:

- чи є режисер постановки співавтором драматичного твору;
- чи охороняється оригінальна структура вистави як самостійний твір;
- чи є хореографічна композиція об'єктом авторського права;
- чи можуть виконавці претендувати на визнання їх внеску як творчого [6; 7; 8].

Українське законодавство визнає хореографічні твори самостійним об'єктом авторського права (ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права») [7]. Однак режисерські постановки отримують правову охорону лише за умови достатньої творчої оригінальності, що у судовій практиці часто потребує експертної оцінки [8].

3. Суміжні права виконавців як складник захисту творчого продукту

Живе виконання – ключова характеристика перформативного мистецтва. Виконавці (актори, танцівники, вокалісти, циркові артисти) мають особливий статус суб'єктів суміжних прав [7]. Закон України «Про авторське право і суміжні права» гарантує їм право на:

- ім'я;
- недоторканність виконання;
- дозвіл на запис, трансляцію, відтворення виконання (ст. 38, 39);
- винагороду за публічне використання виконання [7].

Проблемним є питання несанкціонованого відеозапису вистав, зокрема глядачами за допомогою мобільних телефонів. Такі дії порушують права не лише виконавців, але й автора постановки та правовласників музичних творів, сценографії тощо [4]. Суди України дедалі частіше визнають самовільну фіксацію виконань порушенням авторського та суміжних прав [8].

4. Договірне регулювання творчих відносин

У сфері перформативного мистецтва важливу роль відіграють авторські, ліцензійні та постановочні договори. Відповідно до ст. 31 Закону України «Про авторське право і суміжні права», передавання майнових прав здійснюється лише у письмовій формі [7]. Нерідко творчі команди працюють на умовах усних домовленостей, що призводить

до конфліктів щодо авторства, винагороди чи дозволу на подальше використання створеного твору [11].

Для театральних і хореографічних проєктів особливо важливим є:

- визначення авторів;
- порядок розподілу роялті;
- правила фіксації та трансляції;
- можливість зміни постановки;
- участь у міжнародних гастролях [6].

Організації колективного управління (ОКУ) також забезпечують збір і розподіл винагороди за публічне виконання творів, однак питання прозорості та ефективності їх діяльності залишаються актуальними [4; 11].

5. Вплив цифровізації на авторське право у сфері перформативного мистецтва

Розвиток цифрових технологій відкрив нові форми використання творчих результатів:

- онлайн-трансляції вистав;
- запис та поширення відеOVERSІЙ постановок;
- використання AR/VR-технологій;
- реконструкція постановок у віртуальному середовищі;
- застосування штучного інтелекту [5; 11].

Міжнародні акти, зокрема Бернська конвенція та Договори ВОІВ, наголошують, що цифрова форма використання творів не скасовує авторського права і потребує дозволу правовласника [1; 5].

Цифровізація підсилює ризики порушень, як-от:

- нелегальні копії вистав на YouTube, TikTok, Telegram;
- несанкціоноване використання хореографії у рекламі та соцмережах;
- генерація похідних творів за допомогою ШІ [11].

Правовий механізм Digital Millennium Copyright Act (DMCA) та аналогічні процедури в ЄС пропонують інструменти швидкого реагування на порушення в Інтернеті, однак їх імплементація в Україні перебуває на етапі розвитку [12].

6. Судова практика та правозастосування

Судові рішення щодо перформативного мистецтва в Україні залишаються обмеженими, однак аналіз наявних справ свідчить про такі тенденції:

- суди визнають хореографічні постановки об'єктами авторського права за наявності документального підтвердження [8];
- несанкціонований запис вистави кваліфікується як порушення авторського і суміжних прав [7; 8];
- використання музичних творів без договору з ОКУ визнається незаконним [11].

З огляду на зростання ролі перформативних практик у культурному просторі очікується активізація судової практики та оновлення правових механізмів.

Висновки. Проведене дослідження дозволяє зробити висновок, що авторське право є ключовим механізмом охорони творчих результатів у сфері перформативного мистецтва, яке характеризується колективністю творчого процесу, динамічністю форми вираження й значною залежністю від виконавської інтерпретації. Сценічні, хореографічні, театральні та інші перформативні твори охороняються відповідно до загальних принципів

авторського права за умови наявності творчої оригінальності та форми закріплення, що відповідає вимогам Цивільного кодексу України та Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Встановлено, що однією з найпроблемніших ділянок правового регулювання є співавторство у процесі створення постановок і хореографічних композицій. Необхідність чіткого визначення внеску режисера, хореографа, композитора, сценографа та інших учасників творчого процесу потребує належного договірної оформлення, яке у практиці мистецьких інституцій часто відсутнє. Це призводить до конфліктів щодо належності прав на сценічний твір, обмежує можливості його подальшого використання та ускладнює правозахист у разі порушення.

Особливе значення у сфері перформативного мистецтва мають суміжні права виконавців, оскільки саме виконання є невід'ємним та унікальним елементом творчого продукту. Аналіз нормативної бази засвідчив, що виконавці мають широкий обсяг особистих немайнових і майнових прав, проте на практиці їх порушення є особливо поширеними. Несанкціонований запис вистав, публікація відеофрагментів у соціальних мережах та онлайн-платформах, незаконне використання виконавць у рекламі й комерційних проєктах є тими викликами, які потребують удосконалення механізмів правозастосування.

Цифровізація культурного простору створила нові можливості для популяризації сценічних мистецтв, але й одночасно – суттєво розширила ризики порушень прав інтелектуальної власності. Виникнення онлайн-театрів, стрімінгових платформ, активне поширення відеоконтенту та використання штучного інтелекту потребують адаптації національного законодавства до міжнародних стандартів, зокрема до Бернської конвенції та Договорів ВОІВ. Окремого оновлення потребують інструменти договірної регулювання цифрових прав на постановки, відеOVERSІЙ вистав і хореографічні твори.

З огляду на проаналізоване, ефективна система охорони творчих результатів у перформативному мистецтві повинна ґрунтуватися на:

- належному документуванні творчого процесу й укладенні авторських і ліцензійних договорів між усіма учасниками творчої діяльності;
- зміцненні правового статусу виконавців і забезпеченні ефективного захисту їх суміжних прав;
- розвитку прозорих механізмів колективного управління правами;
- удосконаленні правозастосовної практики, зокрема у сфері цифрових порушень;
- формуванні правової культури митців, продюсерів, педагогів і студентів мистецьких закладів освіти.

Отже, авторське право в системі захисту творчих результатів перформативного мистецтва потребує **подальшого наукового опрацювання**, системної модернізації та вдосконалення механізмів правового регулювання, що дозволить забезпечити баланс інтересів авторів, виконавців, продюсерів і суспільства та сприятиме розвитку культурних індустрій в Україні.

Список використаних джерел

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів : Паризький акт від 24 лип. 1971 р. URL: WIPO Berne Convention (дата звернення: 03.02.2026).
2. Білик Н. І. Захист авторського права у процесі видання електронного наукового фахового журналу. *Сучасні комп'ютерні та інформаційні системи і технології* : матеріали I Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (Мелітополь, 07–25 груд. 2020 р.). Мелітополь : ТДАТУ, 2021. С. 53–56.
3. Білик Н. І. Інформаційно-цільова співпраця педагогічного видання з публічними бібліотеками. *Імідж сучасного педагога*. 2022. № 6 (207). С. 5–11 DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-6\(207\)-5-11](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-6(207)-5-11)
4. Гордєєва І. О. Аналіз нововведень Закону України «Про авторське право і суміжні права» № 2811-IX від 01.12.2022 р. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2023. URL: Репозитарій УМСФ
5. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право від 20 груд. 1996 р. URL: WIPO Copyright Treaty (дата звернення: 03.02.2026).
6. Пасенко І. Авторське право та інтелектуальна власність у сфері мистецтва. *ART-платФОРМА*. 2025. Вип. 1 (11). С. 317–338. DOI: <https://doi.org/10.51209/platform.1.11.2025.317-338>
7. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01 груд. 2022 р. № 2811-IX. База даних «Законодавство України». URL: Верховна Рада України (дата звернення: 03.02.2026).
8. Судова практика щодо охорони хореографічних творів та постановок. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: Єдиний державний реєстр судових рішень (дата звернення: 03.02.2026).
9. Тарасенко Х. Ю. Право на використання об'єктів інтелектуальної власності у сфері архітектури. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право*. 2022. № 70. С. 188–193. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.70.30>
10. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40/44. Ст. 356.
11. Черевко П. П. Загальні особисті немайнові права автора в механізмі правової охорони твору. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 4. С. 120–124. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.04.23>
12. Digital Millennium Copyright Act. U.S. Copyright Office. URL: U.S. Copyright Office (date of access: February 3, 2026).

References

1. *Bernska konvencija pro okhoronu literaturnykh i khudozhnykh tvoriv [Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works]*: Paryzkyi akt vid 24 lyp. 1971 r. Retrieved from WIPO Berne Convention [in Ukrainian].
2. Bilyk, N. I. (2021). Zakhyst avtorskoho prava u protsesi vydannia elektronnoho naukovofo fakhovoho zhurnalu [Copyright Protection in the Process of Publishing an Electronic Scientific Professional Journal]. In *Suchasni kompiuterni ta informatsiini systemy i tekhnolohii [Modern Computer and Information Systems and Technologies]*: materialy I vseukr. nauk.-prakt. internet-konf. (pp. 53-56). Melitopol: TDAU [in Ukrainian].
3. Bilyk, N. I. (2022). Informatsiino-tsilova spivpratsia pedahohichnoho vydannia z publichnymy bibliotekamy [Information-Targeted Cooperation of a Pedagogical Publication with Public Libraries]. *Imidzh suchasnoho pedahoha [Image of the Modern Pedagogue]*, 6 (207), 5-11 DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-6\(207\)-5-11](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-6(207)-5-11) [in Ukrainian].
4. Hordieieva, I. O. (2023). Analiz novovveden Zakonu Ukrainy «Pro avtorske pravo i sumizhni prava» № 2811-IX vid 01.12.2022 r. [Analysis of the Innovations of the Law of Ukraine "On Copyright and Related Rights" No. 2811-IX of December 1, 2022]. Dnipro: Universytet mytnoi spravy ta finansiv. Retrieved from Репозитарій УМСФ [in Ukrainian].
5. *Dohovir Vsesvitnoi orhanizatsii intelektualnoi vlasnosti pro avtorske pravo vid 20 hrud. 1996 r. [WIPO Copyright Treaty of December 20, 1996]*. Retrieved from WIPO Copyright Treaty [in Ukrainian].
6. Pasenko, I. (2025). Avtorske pravo ta intelektualna vlasnist u sferi mystetstva [Copyright and Intellectual Property in the Field of Art]. *ART-platFORMA [ART-platform]*, 1 (11), 317-338. DOI: <https://doi.org/10.51209/platform.1.11.2025.317-338> [in Ukrainian].
7. *Pro avtorske pravo i sumizhni prava [On Copyright and Related Rights]*: Zakon Ukrainy vid 01 hrud. 2022 r. № 2811-IX. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy». Retrieved from Верховна Рада України [in Ukrainian].
8. *Sudova praktyka shchodo okhorony khoreohrafichnykh tvoriv ta postanovok. Yedyni derzhavnyi reistr sudovykh rishen [Judicial Practice on the Protection of Choreographic Works and Productions. Unified State Register of Court Decisions]*. Retrieved from Єдиний державний реєстр судових рішень [in Ukrainian].
9. Tarasenko, Kh. Yu. (2022). Pravo na vykorystannia ob'ektiv intelektualnoi vlasnosti u sferi arkhitektury [The Right to Use Intellectual Property Objects in the Field of Architecture]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Pravo [Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Law]*, 70, 188-193. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.70.30> [in Ukrainian].
10. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy [Civil Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 16 sich. 2003 r. № 435-IV. (2003). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Vidomosti Verkhovna Rada of Ukraine]*, 40/44, st. 356 [in Ukrainian].
11. Cherevko, P. P. (2022). Zahalni osobysti nemainovi prava avtora v mekhanizmi pravovoi okhorony tvoriv [General Personal Non-Property Rights of the Author in the Mechanism of Legal Protection of a Work]. *Analitychno-porivnialne pravoznavstvo [Analytical and Comparative Jurisprudence]*, 4, 120-124. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.04.23> [in Ukrainian].
12. *Digital Millennium Copyright Act. U.S. Copyright Office*. Retrieved from U.S. Copyright Office.

Дата надходження до редакції авторського матеріалу 14.04.2026